

PATVIRTINTA
Trakų rajono savivaldybės
tarybos 2025 m. lapkričio 20 d.
sprendimu Nr. S1E-195

NAUDOJIMOSI ASMENINIAIS MOBILIAISIAIS TELEFONAIŠ IR KITAIŠ INFORMACINIŲ IR KOMUNIKACINIŲ TECHNOLOGIJŲ ĮRENGINIAIS TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ŠVIETIMO ĮSTAIGOSE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Naudojimosi asmeniniais mobiliaisiais telefonais ir kitais informacinių ir komunikacinių technologijų (toliau – IKT) įrenginiais Trakų rajono savivaldybės švietimo įstaigose tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2025 m. liepos 31 d. įsakymu Nr. V-807/V-726 „Dėl mokinių asmeninių mobiliųjų telefonų ir kitų informacinių technologijų naudojimo ikimokyklinio ugdymo ir bendrojo ugdymo mokykloje rekomendacijų patvirtinimo“ bei Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo nuostatomis.

2. Naudojimosi asmeniniais mobiliaisiais telefonais (toliau – Asmeniniais išmaniaisiais įrenginiais) ir kitais IKT įrenginiais Trakų rajono savivaldybės švietimo įstaigose tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato naudojimosi asmeniniais mobiliaisiais telefonais, įskaitant išmaniuosius laikrodžius su telefono funkcija, (toliau – Asmeniniai išmanieji įrenginiai), kurie suprantami kaip mokinio disponuojama informacinė ir komunikacinė įranga, skirta skambinti ir (arba) susirašinėti teksto ir (arba) garso žinutėmis, ir (arba) klausytis, ir (arba) žiūrėti, ir (arba) dalintis garso ir vaizdo įrašais, ir (arba) naršyti internete, ir (arba) fotografuoti, ir (arba) kitiems su ugdymo programa nesusijusiems tikslams, Trakų rajono savivaldybės švietimo įstaigose ir jų teritorijoje (toliau – Įstaiga) taisykles, kuriomis siekiama:

- 2.1. prisidėti prie vaikų emocinės gerovės:
 - 2.1.1. skatinti gyvą bendravimą ir bendruomeniškumą;
 - 2.1.2. saugoti vaikus nuo pavojingo turinio internete, patyčių;
 - 2.1.3. mažinti išsiblaškymą pamokų ir pertraukų metu, nuo mobiliųjų įrenginių atsitraukus atsirandančius emocijų valdymo ir dėmesio koncentravimo sunkumus;
 - 2.1.4. mažinti žalos, susijusios su pertekliniu ekranų naudojimu, riziką;
 - 2.1.5. ugdyti mokinių sąmoningumą ir atsakingą požiūrį į technologijas (mokyti, kada ir kaip tinkamai jomis naudotis).
- 2.2. kurti saugią ir mokymuisi palankią aplinką:
 - 2.2.1. išlaikyti ir stiprinti mokymosi kokybę;
 - 2.2.2. didinti mokinių įsitraukimą į ugdymo veiklas;
 - 2.2.3. stiprinti bendruomenės susitarimus;
 - 2.2.4. užtikrinti Įstaigos vidinę tvarką.

3. Siekiant sukurti palankesnę mokytis ir bendrauti aplinką, konkrečių Asmeninių išmaniųjų įrenginių naudojimo taisyklių taikymas priklauso nuo Įstaigoje įgyvendinamos ugdymo programos (ikimokyklinio ugdymo, priešmokyklinio ugdymo, pradinio ugdymo, pagrindinio ugdymo, vidurinio ugdymo, profesinio mokymo, neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos):

- 3.1. **Įstaigoje, įgyvendinančioje ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo programas:**
 - 3.1.1. Ikimokyklinės grupės (-ių) vaikai visus įrenginius palieka namuose;

3.1.2. priešmokyklinio ugdymo grupės (-ių) vaikai, kurie atsineša Asmeninius išmaniuosius įrenginius, prieš grupės veiklą pradžia išjungia juose garso, vibracijos funkcijas ir padeda į specialiai šių įrenginių laikymui skirtas dėžutes, esančias grupėse (toliau – speciali dėžutė);

3.1.3. Asmeniniai išmanieji įrenginiai iki grupės veiklos pabaigos laikomi specialioje dėžutėje ir atiduodami tėvams (globėjams / rūpintojams) vaikui išvykstant į namus.

3.2. Įstaigoje, įgyvendinančioje pradinio ugdymo programą ir (ar) turinčiose priešmokyklinio ugdymo grupę (-es):

3.2.1. priešmokyklinio ugdymo grupės (-ių) ir 1–4 klasių mokiniai prieš ugdymo veiklą pradžia Asmeninius išmaniuosius įrenginius, išjungę juose garso ir vibracijos funkcijas, padeda į specialią dėžutę esančią klasėje;

3.2.2. Asmeniniai išmanieji įrenginiai iki paskutinės ugdymo veiklos pabaigos laikomi specialioje dėžutėje;

3.2.3. Pasibaigus paskutinei ugdymo veiklai mokiniai klasės vadovo, o jam nesant, klasės vadovą pavaduojančio asmens leidimu, gali pasiimti savo Asmeninius išmaniuosius įrenginius.

3.3. Įstaigoje, įgyvendinančioje pagrindinio ugdymo programą:

3.3.1. prieš ugdymo veiklą pradžia mokiniai, besimokantys Įstaigos 5–10 (I–II g.) klasėse, Asmeninius išmaniuosius įrenginius, išjungę juose garso ir vibracijos funkcijas arba visai juos išjungę, padeda į Įstaigos nurodytą specialiai šių įrenginių laikymui skirtą vietą, turinčią saugų užrakinimo mechanizmą (toliau – speciali vieta);

3.3.2. Asmeniniai išmanieji įrenginiai iki paskutinės ugdymo veiklos pabaigos laikomi specialioje vietoje;

3.3.3. Pasibaigus paskutinei ugdymo veiklai mokiniai gali pasiimti savo Asmeninius išmaniuosius įrenginius iš specialios vietos.

3.4. Įstaigoje, įgyvendinančioje vidurinio ugdymo, profesinio mokymo programas:

3.4.1. prieš ugdymo veiklą pradžia mokiniai, besimokantys Įstaigos III–IV g. klasėse, I–III kurse (profesinis mokymas), Asmeninius išmaniuosius įrenginius, išjungę juose garso ir vibracijos funkcijas arba visai juos išjungę, laiko savo mokykliniame krepšyje, kuprinėje, portfelyje ir pan. (toliau – kuprinė) arba Įstaigos nurodytoje vietoje;

3.4.2. Asmeniniai išmanieji įrenginiai iki paskutinės ugdymo veiklos pabaigos laikomi kuprinėje arba Įstaigos nurodytoje vietoje;

3.4.3. Įstaigos direktoriaus sprendimu numatomas laikas ir vieta, kurioje mokiniai gali naudoti Asmeninius išmaniuosius įrenginius.

3.5. Įstaigoje, įgyvendinančioje neformalųjį vaikų švietimą ir formalųjį švietimą papildantį ugdymą:

3.5.1. prieš ugdymo veiklą pradžia mokiniai Asmeninius išmaniuosius įrenginius, išjungę juose garso ir vibracijos funkcijas arba visai juos išjungę, padeda į mokytojo nurodytą vietą (dėžutė, kuprinė ir kt.);

3.5.2. pasibaigus paskutinei ugdymo veiklai, mokiniai gali pasiimti savo Asmeninius išmaniuosius įrenginius.

4. Įstaigos darbuotojas, užfiksavęs Asmeninių išmaniųjų įrenginių naudojimo taisyklių pažeidimus, privalo vadovautis Tvarkos aprašo IV skyriaus nuostatomis.

II SKYRIUS

BENDROSIOS NAUDOJIMO(SI) ASMENINIAIS IŠMANIAISIAIS TELEFONAIŠ IR IKT ĮRENGINIAIS TAISYKLĖS

5. Įstaiga pagal galimybes suteikia mokymuisi reikalingus IKT įrenginius, kai jų prireikia ugdymo procese.

6. Įstaiga atsako už tai, kad:

6.1. būtų įdiegtos turinio filtravimo priemonės;

6.2. ugdymo proceso metu naudojami IKT įrenginiai būtų naudojami saugiai ir pagal paskirtį. Ši nuostata grindžiama supratimu, kad ekranų laikas kaupiasi, todėl siekiama mažinti perteklinį ekranų laiką ir užtikrinti, jog technologijos būtų naudojamos tikslingai, nepažeidžiant mokinių gerovės;

6.3. išmaniosios lentos Įstaigose naudojamos tik ugdymo tikslams, kaip dalis suplanuotos ugdomosios veiklos, vadovaujantis pamokų planu. Nesant poreikio naudoti ugdymo tikslui, lentos išjungiamos.

7. Įstaiga užtikrina, kad mokiniai būtų informuoti ir edukuoti apie saugaus ir atsakingo elgesio taisykles.

8. Atvykęs į Įstaigą, mokinys privalo Asmeniniame išmaniajame įrenginyje išjungti garso ir vibracijos funkcijas.

9. Asmeniniais išmaniaisiais įrenginiais draudžiama (išskyrus III skyriuje numatytas išimtis) naudotis prieš pamokas, pamokų ir pertraukų, neformaliųjų užsiėmimų, renginių, edukacijų, popamokinių renginių (susirinkimai, klasės valandėlės, neformaliojo švietimo užsiėmimai, konkursai, viktorinos, varžybos, ekskursijos ir pan.) metu.

10. Asmeninius išmaniuosius įrenginius draudžiama naudoti koridoriuose, tualetuose ir kitose bendrose Įstaigos erdvėse.

11. Asmeniniais išmaniaisiais įrenginiais filmuoti ir fotografuoti Įstaigoje ir jos teritorijoje leidžiama atsižvelgiant į Įstaigos sprendimą, laikantis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) nuostatų.

12. Įstaigoje naudojami Asmeniniai išmanieji įrenginiai, jeigu jų naudojimo atvejai atitinka Tvarkos aprašo III skyriuje nurodytus išimtinis atvejus, privalo būti su įdiegtais turinio filtrais nuo netinkamo, žalingo turinio.

13. Jei vaikas nešasi į Įstaigą Asmeninį išmanųjį įrenginį, tėvai (globėjai / rūpintojai) turi įjungti tėvų kontrolės funkcijas – turinio filtras, ekrano laiko ribojimus ir / ar kitas apsaugos priemonės, kad Asmeninis išmanusis įrenginys būtų saugus Įstaigoje. Rekomenduojama vadovautis Asmeninio išmaniojo įrenginio gamintojo ar pardavėjo instrukcijomis. Be įjungtų tėvų kontrolės funkcijų turinio filtras neveikia, todėl tėvai atsakingi už jų aktyvavimą ir periodinę patikrą. Tėvų kontrolės priemonės rekomenduojamos mokiniams iki 16 metų.

14. Kilus abejonų, ar Asmeniniame išmaniajame įrenginyje veikia Tvarkos aprašo 13 punkte nurodytos tėvų kontrolės priemonės, Įstaiga gali paprašyti tėvų patvirtinimo – raštu arba ekrano nuotrauka, kurioje matyti aktyvūs nustatymai. Asmeniniai išmanieji įrenginiai, kuriuose tėvų kontrolė neįjungta arba nepateiktas patvirtinimas, negali būti naudojami Įstaigoje. Šios priemonės skirtos vaikų saugumui ir grindžiamos tėvų atsakomybe bei bendradarbiavimu.

III SKYRIUS IŠIMTYS IR BŪTINOJI KOMUNIKACIJA

15. Asmeniniai išmanieji įrenginiai leidžiami šiais atvejais:

15.1. Kai Asmeninis išmanusis įrenginys reikalingas dėl sveikatos ar kitų dokumentuotų poreikių, taikomos individualios sąlygos, suderintos su Įstaigos administracija (tokiais poreikiais gali būti, pvz.: medicininiai atvejai (diabetas, epilepsija, kt.), patvirtinti gydytojo; specialieji ugdymosi poreikiai, nurodyti specialistų išvadose; laikini atvejai, patvirtinti tėvų raštu (pvz., šeimos narys gydymo įstaigoje ar pan.)). Tokiu atveju:

15.1.2. turėti Asmeninį išmanųjį įrenginį sveikatos būklei stebėti gali mokiniai, kurių tėvai (globėjai / rūpintojai) informuoja raštu Įstaigos direktorių apie konkretų poreikį ir nurodo tikslias priežastis, pateikia reikiamus dokumentus;

15.1.3. Įstaigos direktoriaus įsakymo pagrindu tokiam mokiniui suteikiama teisė turėti Asmeninį išmanųjį įrenginį ir jį laikyti kuprinėje tiek per pertraukas, tiek per pamokas sveikatos priežiūros tikslais;

15.1.4. Įstaigos direktorius apie leidimą su savimi turėti Asmeninį išmanųjį įrenginį informuoja klasės vadovą, vadovas – informuoja klasės mokinius;

15.1.5. leidimas galioja nurodytą laikotarpį, atsižvelgiant į pateiktą poreikį.

15.2. Kai mokiniams Asmeniniu išmaniuoju įrenginiu mokymo tikslais leidžia naudotis mokytojas, iš anksto informuodamas mokinius el. dienyne.

15.3. Tvarkos aprašo 17.2 papunktyje nurodytu atveju leidimą trumpam pasinaudoti Asmeniniu išmaniuoju įrenginiu duoda mokytojas.

16. Jei mokinys pažeidžia naudojimosi Asmeniniu išmaniuoju įrenginiu tvarką Tvarkos aprašo 15.1–15.3 atvejais, apie tai yra informuojami tėvai.

17. Būtinoji komunikacija:

17.1. esant neatidėliotinam poreikiui, tėvai gali rašyti žinutę klasės vadovui, kuris perduoda informaciją mokiniams. Ypatingais atvejais, nepasiekdami klasės vadovo ar mokytojų, tėvai (globėjai / rūpintojai) gali kreiptis į administraciją ar raštinę Įstaigos interneto svetainėje nurodytu kontaktu;

17.2. jeigu mokinys pasijuto blogai ir turi susisiekti su artimaisiais, jis turi pirmiausia kreiptis į klasės vadovą, arba į visuomenės sveikatos specialistą, arba į socialinį pedagogą arba į bet kurį kitą mokytoją;

17.3. Įstaiga gali taikyti kitus būtiniosios komunikacijos užtikrinimo būdus, apie kuriuos tinkamai informuoja mokinius, mokinių tėvus (globėjus / rūpintojus).

IV SKYRIUS

NUOSTATOS DĖL ASMENINIŲ IŠMANIŲJŲ ĮRENGINIŲ NAUDOJIMO TAISYKLIŲ PAŽEIDIMO

18. Už Asmeninių išmaniųjų įrenginių taisyklių laikymąsi yra atsakingi mokiniai ir jų tėvai (globėjai / rūpintojai), kurie susipažinę su Tvarkos aprašo nuostatomis įsipareigoja užtikrinti Asmeninių išmaniųjų įrenginių naudojimo taisyklių laikymąsi.

19. Tėvams (globėjams / rūpintojams) rekomenduojama susitarti su savo vaikais dėl Asmeninių išmaniųjų įrenginių nešiojimosi į Įstaigą būtinybės (t. y. ar būtina nešti).

20. Siekiant užtikrinti efektyvų Asmeninių išmaniųjų įrenginių naudojimo taisyklių laikymąsi bei atsižvelgiant į tai, kad Įstaiga imasi priemonių užtikrinti veiksmingą būtinąją komunikaciją, rekomenduojama nesinešioti Asmeninių išmaniųjų įrenginių į Įstaigą arba nešiotis telefoną, neturintį išmaniojo įrenginio funkcijų, pvz. mygtukinį.

21. Mokiniui pažeidus naudojimosi Asmeninių išmaniųjų įrenginių naudojimo taisykles, bet kuriam Įstaigos mokytojui suteikiama teisė paimti Asmeninį išmanųjį įrenginį:

21.1. pirmą kartą mokiniui pažeidus Tvarkos aprašo nuostatas, mokytojas ar klasės vadovas paima mokinio Asmeninį išmanųjį įrenginį ir pakartotinai supažindina mokinį su Asmeninių išmaniųjų įrenginių taisyklėmis bei įrašo pastabą į el. dienyne. Klasės vadovas Asmeninį išmanųjį įrenginį grąžina mokiniui pasibaigus pamokoms;

21.2. antrą kartą mokiniui pažeidus Tvarkos aprašo nuostatas, klasės vadovas, jam nesant, socialinis pedagogas įrašo pastabą į el. dienyne ir informuoja mokinio tėvus. Asmeninis išmanusis įrenginys grąžinamas tik atvykus tėvams (globėjams / rūpintojams), kurie raštu įsipareigoja, kad mokinys laikysis Asmeninių išmaniųjų įrenginių taisyklių;

21.3. trečią kartą mokiniui pažeidus Tvarkos aprašo nuostatas, mokinys, kartu su savo tėvais (globėjais / rūpintojais), kviečiamas į Įstaigos Vaiko gerovės komisijos posėdį. Įstaigoje, kurioje Vaiko gerovės komisijos nėra, mokiniui ir jo tėvams (globėjams / rūpintojams) organizuojamas atskiras posėdis su Įstaigos administracija.

21.4. mokiniui pažeidus Tvarkos aprašo nuostatas daugiau nei tris kartus einamaisiais mokslo metais, taip pat mokiniui atsisakius atiduoti pastebėtą netinkamai ugdymo proceso metu naudojamą Asmeninį išmanųjį įrenginį, mokytojas informuoja klasės vadovą, jam nesant, socialinį pedagogą ar Įstaigos administracijos darbuotoją, kuris informuoja tėvus (globėjus / rūpintojus).

Fiksuojamas drausmės pažeidimo faktas. Tėvai kviečiami į Įstaigą pokalbiui, kur susitariama dėl konkrečių papildomų besikartojančių pažeidimų sprendimo būdų.

22. Tvarkos aprašo nuostatų įgyvendinimą koordinuoja Įstaigos direktoriaus paskirtas atsakingas asmuo ar grupė (pvz., Vaiko gerovės komisija, informatikos mokytojas, socialinis pedagogas), kurie:

22.1. organizuoja mokymus mokiniams apie saugų ir atsakingą technologijų naudojimą;

22.2. konsultuoja mokytojus ir tėvus (globėjus / rūpintojus) dėl išimčių taikymo;

22.3. stebi Tvarkos aprašo nuostatų laikymąsi, kartą per metus peržiūri Tvarkos aprašo nuostatų taikymo efektyvumą ir esant poreikiui teikia siūlymus Įstaigos direktoriui dėl Tvarkos aprašo koregavimo.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Įstaiga neatsako už mokinių atsineštų į Įstaigą Asmeninių išmaniųjų įrenginių praradimą, būklės pažeidimą, jeigu tai įvyko dėl ne nuo Įstaigos priklausančių aplinkybių.

24. Su Asmeninių išmaniųjų įrenginių taisyklėmis susipažįstama mokymosi sutarties pasirašymo metu. Susitarimas dėl vieningo, saugaus ir atsakingo Asmeninių išmaniųjų įrenginių naudojimo Įstaigos teritorijoje įforminamas mokymo sutartyje arba kaip mokymo sutarties priedas, kuris yra neatsiejama mokymosi sutarties dalis.

25. Tvarkos aprašas gali būti papildomas, keičiamas Savivaldybės tarybos sprendimu savivaldybės mero, savivaldybės administracijos, Įstaigų direktorių iniciatyva.

26. Tvarkos aprašas viešinamas Įstaigų internetinėse svetainėse.
